

PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE

od 18. ožujka 2014.

o organizaciji privremenog pokusa kojim se predviđaju određena odstupanja od stavljanja na tržište populacija biljnih vrsta pšenice, ječma, zobi i kukuruza u skladu s Direktivom Vijeća 66/402/EEZ

*(priopćeno pod brojem dokumenta C(2014) 1681)***(Tekst značajan za EGP)**

(2014/150/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

pripada tim populacijama te informacije za korisnike, uz jamstva slična onima koja proizlaze iz članka 3. stavka 1. i članka 10., na temelju zahtjeva sljedivosti i identifikacije mjesta proizvodnje.

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 66/402/EEZ od 14. lipnja 1966. o stavljanju na tržište sjemena žitarica ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 13.a,

budući da:

(1) Direktivom 66/402/EEZ utvrđuju se posebni zahtjevi za proizvodnju i stavljanje na tržište sjemena žitarica. Tim odredbama sprječava se stavljanje na tržište sjemena koje ne pripada nekoj sorti.

(2) Međutim, novim istraživanjem u Uniji biljnog reproduktivnog materijala koji ne zadovoljava definiciju sorte u pogledu ujednačenosti utvrđeno je da bi moglo biti koristi od upotrebe tih različitih materijala, posebno u pogledu ekološke proizvodnje ili poljoprivrede s niskim ulaganjima, na primjer radi smanjenja širenja bolesti.

(3) Kako bi se omogućilo stavljanje na tržište sjemena iz tih populacija, bilo bi potrebno izmijeniti članak 2. stavak 1. točke E, F i G Direktive 66/402/EEZ dodavanjem mogućnosti stavljanja na tržište sjemena koje ne ispunjuje zahtjeve u pogledu sortnih aspekata. Kako bi se moglo donijeti odluku o takvoj izmjeni Direktive 66/402/EEZ, potrebno je prikupiti informacije o stavljanju na tržište sjemena iz populacija. Posebno treba provjeriti može li se osigurati identifikaciju populacija određene vrste, uz jamstva slična onima koja proizlaze iz zahtjeva u pogledu sortnih aspekata, na temelju informacija o metodama njihova uzgoja i proizvodnje. Osim toga, u okviru ovog pokusa treba procijeniti može li se osigurati identitet sjemena koje se stavlja na tržište prema kojemu ono

(4) S obzirom na značajke populacija, certificiranje sjemena iz populacija moglo bi podrazumijevati neproporcionalno opterećenje nadležnih tijela i subjekata. Stoga je primjereno prikupiti informacije o mogućnosti predviđanja sustava kontrola proizvodnje i stavljanja na tržište sjemena populacija za koje nije potrebna certifikacija.

(5) S obzirom na njihovu važnost za tržišni sektor žitarica i dostupne rezultate istraživanja, vrste podložne ovom pokusu trebale bi biti pšenica, ječam, zob i kukuruz.

(6) Kako bi se pojasnilo prirodu populacija u usporedbi sa sortama, potrebno je utvrditi zahtjev u pogledu broja sorti koje se upotrebljava u križanjima radi uzgoja populacije.

(7) Odgovorna službena tijela trebala bi nadzirati ovaj pokus službenim kontrolama proizvodnje i stavljanja na tržište sjemena iz populacija i njihovih količina, osoba koje održavaju te populacije i produktivnost tih populacija u određenim područjima.

(8) Trebalo bi uspostaviti uvjete za podnošenje zahtjeva i odobrenje populacije u skladu s ovom Odlukom, dostavljanje referentnog uzorka, oznaku populacije te registraciju osoba koje proizvode i stavljaju na tržište te populacije. Važno je procijeniti te uvjete radi osiguranja identiteta i sljedivosti tijekom proizvodnje i stavljanja na tržište te populacije, učinkovitih kontrola odgovornih službenih tijela te izbjegavanja stvaranja tržišta paralelnog onome koje je uspostavljeno u skladu s Direktivom 66/402/EEZ.

⁽¹⁾ SL 125, 11.7.1966., str. 2309/66.

- (9) Nadalje, primjereno je predvidjeti posebne zahtjeve za proizvodnju i stavljanje na tržište kako bi se osiguralo da sjeme iz tih populacija ispunjuje iste zahtjeve u svim državama članicama sudionicama. Ti bi se zahtjevi trebali temeljiti na uvjetima utvrđenima u ovoj Odluci. Kako bi se osiguralo zdravlje i kvaliteta sjemena, ti bi zahtjevi trebali biti slični onima utvrđenima za certificirano sjeme u Direktivi 66/402/EEZ radi osiguranja usporedive razine kvalitete.
- (10) S obzirom na pokusnu prirodu mjere predviđene ovom Odlukom, trebalo bi odrediti najveću količinu za stavljanje populacija na tržište, uzimajući u obzir potrebu testiranja različitih vrsta populacija u postojećim objektima. Ta bi količina trebala biti takva da omogućuje dobivanje pouzdanih i reprezentativnih rezultata pokusa. Međutim, ne bi trebala prelaziti određenu granicu kako bi se spriječio razvoj tržišta sjemena paralelnog onome koje je uspostavljeno u skladu s Direktivom 66/402/EEZ.
- (11) Kako bi se osiguralo transparentnost i informirane odluke korisnika tih populacija te kako bi se spriječio prijevare, tijekom tog pokusa trebalo bi donijeti posebne uvjete označivanja za stavljanje na tržište sjemena iz tih populacija. Zbog posebne prirode populacija, tim bi se uvjetima trebalo odstupiti od odredaba Priloga V. Direktivi 66/402/EEZ. Trebalo bi ispitati mogu li se korisniku materijala osigurati dovoljne i primjerene informacije zahtjevima da u oznakama populacija jasno bude navedeno da se radi o populacijama i da regija proizvodnje bude navedena na etiketi.
- (12) Kako bi se odredilo gospodarsku, agronomsku i ekološku vrijednost poboljšanih alternativa prethodno navedenim odredbama Direktive 66/402/EEZ, važno je osigurati opsežnu procjenu nekoliko elemenata i rezultata tog pokusa. U tu bi svrhu države članice trebale voditi evidenciju o odgovarajućim informacijama, odnosno o vrstama i oznakama koje se upotrebljava za populacije uključene u pokus, vrstama populacija, načinima i troškovima odobrenja populacija, rezultatima testiranja, rezultatima u pogledu produktivnosti, veličini uključenih subjekata, vrstama korisnika i njihovu iskustvu.
- (13) Kako bi države članice mogle provjeriti da nije prijedena najveća količina sjemena iz populacija, subjekti koji namjeravaju proizvoditi takve populacije trebali bi predmetnim državama članicama priopćiti koje količine namjeravaju proizvesti.
- (14) Kako bi se subjektima omogućilo da proizvode i stavljaju na tržište dovoljnu količinu sjemena te kako bi se nadležnim tijelima omogućio nadzor tog materijala i prikupljanje dovoljnog broja usporedivih informacija koje bi se upotrebljavalo za pripremu izvješća, pokus bi se trebao odvijati u razdoblju od najmanje tri prodajne sezone.
- (15) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za sjeme i reprodukcijски materijal u poljoprivredi, hortikulturi i šumarstvu,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Predmet

1. Na razini Unije organizira se privremeni pokus u svrhu procjene može li proizvodnja radi stavljanja na tržište i stavljanje na tržište, pod određenim uvjetima, sjemena iz populacija navedenih u članku 2. i koje pripada vrstama *Avena* spp., *Hordeum* spp., *Triticum* spp. i *Zea mays* L. biti poboljšana alternativna isključivanju s tržišta sjemena koje ne ispunjuje zahtjeve iz članka 2. stavka 1. točaka E, F i G Direktive 66/402/EEZ u pogledu sortnih aspekata sjemena određenih vrsta te zahtjeve iz članka 3. stavka 1. u pogledu stavljanja na tržište sa službenom certifikacijom kao „certificirana sjemena”, „certificirana sjemena prve generacije” ili „certificirana sjemena druge generacije”.

2. Procjenjuju se sljedeći elementi:

- (a) može li se identifikaciju populacija tih vrsta provesti na temelju informacija o metodama njihova uzgoja i proizvodnje, sorti upotrijebljenih za križanje te glavnih značajki tih populacija; i
- (b) može li se identitet sjemena iz tih populacija stavljenih na tržište odrediti na temelju zahtjeva sljedivosti i identifikacije regije proizvodnje.

Članak 2.

Područje primjene

Ovom Odlukom obuhvaćene su skupine biljaka koje ispunjuju sve sljedeće zahtjeve:

- (a) proizlaze iz određene kombinacije genotipova;

(b) smatra ih se jedinicama u odnosu na njihovu prikladnost za reprodukciju nakon koje ostaju neizmijenjene kad ih se uspostavi u određenoj regiji s posebnim agroklimatskim uvjetima;

(c) dobivene su jednom od sljedećih tehnika:

i. križanjem pet ili više sorti u svim kombinacijama, zatim spajanjem potomstva i izlaganjem sjemena prirodnom odabiru u sljedećim generacijama;

ii. zajedničkim uzgojem barem pet sorti vrsta koje se većinom unakrsno oplođuju, spajanjem potomstva, ponovnom sjetvom u više navrata i izlaganjem sjemena prirodnom odabiru dok biljke izvorne sorte više ne budu prisutne;

iii. međusobnim križanjem sorti upotrebom protokola oplođivanja različitih od onih navedenih u podtočkama i. ili ii. radi proizvodnje slične raznolike populacije u kojoj nema sorti.

Dalje u tekstu takve se skupine biljaka naziva „populacijama”.

Članak 3.

Sudjelovanje država članica

1. U pokusu mogu sudjelovati sve države članice. Najkasniji rok do kojeg se mogu uključiti je siječanj 2017.

2. Države članice koje odluče sudjelovati u pokusu (dalje u tekstu: „države članice sudionice”) obavješćuju Komisiju i druge države članice o svojem sudjelovanju, navodeći vrste i regije obuhvaćene njihovim sudjelovanjem te mjere poduzete u skladu s ovom Odlukom.

3. Države članice sudionice u bilo koje vrijeme mogu prekinuti svoje sudjelovanje ako o tome obavijeste Komisiju.

Članak 4.

Oslobađanje od obveza

Države članice sudionice oslobađa se obveza predviđenih člankom 2. stavkom 1. točkama E, F i G, člankom 3.

stavkom 1. i člankom 10. Direktive 66/402/EEZ u pogledu proizvodnje radi stavljanja na tržište i stavljanja na tržište populacija.

Članak 5.

Identifikacija populacija

Populaciju se može identificirati na temelju sljedećih elemenata:

(a) sorti upotrijebljenih u križanju radi stvaranja populacije;

(b) programa uzgoja određenih odgovarajućim protokolima;

(c) regije proizvodnje;

(d) stupnja heterogenosti, posebno u samooplodnih sorti; i

(e) njihovih značajki, kako je navedeno u članku 7. stavku 2. točki (f).

Članak 6.

Uvjeti za proizvodnju i stavljanje na tržište sjemena populacija

Za potrebe ovog pokusa države članice osiguravaju da se sjeme populacije može proizvoditi radi stavljanja na tržište i staviti na tržište ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) sjeme pripada odobrenoj populaciji;

(b) sjeme je u skladu s člankom 9.;

(c) oznaka populacije u skladu je s člankom 8.;

(d) populaciju su uzgojile, a sjeme proizvele osobe registrirane u skladu s člankom 10.

Članak 7.

Odobrenje populacija

1. Države članice odobravaju populacije u skladu sa stavcima 2., 3. i 4.

2. Zahtjev za odobrenje dostavlja se tijelu za certifikaciju sjemena. Ta prijava sadržava sljedeće elemente:

- (a) naziv i adresu podnositelja zahtjeva;
- (b) vrstu i oznaku populacije;
- (c) opis tehnike upotrijebljene za dobivanje populacije, uz upućivanje, ako je primjereno, na članak 2. točku (c), podtočke i., ii. ili iii.;
- (d) ciljeve programa uzgoja;
- (e) program uzgoja kako je određen odgovarajućim protokolima, sorte upotrijebljene za uzgoj i proizvodnju populacije te vlastit program kontrole proizvodnje koji upotrebljava predmetni subjekt;
- (f) opis njezinih značajki:
 - i. dokumentacija o njezinim značajkama koje podnositelj zahtjeva smatra važnima u pogledu uroda, kvalitete, produktivnosti, mogućnosti upotrebe u sustavima s niskim ulaganjima, otpornosti na bolesti, stabilnosti uroda, okusa ili boje;
 - ii. rezultati pokusnih ispitivanja u pogledu značajki navedenih u točki i.;
- (g) regiju proizvodnje;
- (h) izjavu podnositelja zahtjeva u pogledu istinitosti elemenata navedenih u članku 5. stavku 1.;
- (i) reprezentativan uzorak populacije;
- (j) naziv i adresu osobe koja je odgovorna za uzgoj, proizvodnju i održavanje.

3. Tijelo za certifikaciju sjemena provjerava sljedeće elemente:

- (a) usklađenost prijave sa stavkom 2.; i
- (b) usklađenost populacije sa zahtjevima u pogledu identifikacije iz članka 5.

Usklađenost sa zahtjevima u pogledu identifikacije iz članka 5. utvrđuje se na temelju dostavljene dokumentacije i pregleda prostora u kojima se populacija proizvodi.

4. Druge države članice i Komisiju obavješćuje se o odobrenju populacije i elementima utvrđenima stavkom 2.

Članak 8.

Oznake populacija

1. Populacije imaju oznake. Pravila o oznakama sorti, kako su utvrđena u članku 9. stavku 6. Direktive Vijeća 2002/53/EZ ⁽¹⁾ primjenjuje se na odgovarajući način na oznake populacija.

2. Riječ „populacija” dodaje se na kraju svake oznake.

Članak 9.

Zahtjevi u pogledu usjeva, sjemena i težine serija i uzoraka

1. Primjenjuje se točke 1. i 6. Priloga I. Direktivi 66/402/EEZ.

2. Tijekom proizvodnje i stavljanja na tržište sjemena koje pripada populacijama, sjeme je u skladu s točkama 2. i 3. Priloga II. Direktivi 66/402/EEZ u pogledu certificirana sjemena druge generacije u slučaju populacija *Avena nuda* L., *Avena sativa* L., *Avena strigosa* Schreb., *Hordeum vulgare* L., *Triticum aestivum* L., *Triticum durum* L. i *Triticum spelta* L. te certificirana sjemena u slučaju populacija *Zea mays* L.

3. Tijekom proizvodnje i stavljanja na tržište sjemena koje pripada populacijama, težina je serija i uzoraka u skladu s Prilogom III. Direktivi 66/402/EEZ, a u slučaju *Zea Mays* L, s odredbama tog Priloga koje se odnose na sjeme te vrste.

Članak 10.

Registracija uzgajivača, proizvođača i osoba odgovornih za održavanje populacija

1. Svaka država članica registrira osobe koje uzgajaju populacije ili proizvode ili održavaju sjeme populacija na vlastitu području u registar ako ispunjuju uvjete iz stavka 2.

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2002/53/EZ od 13. lipnja 2002. o zajedničkom katalogu sorata poljoprivrednih biljnih vrsta (SL L 193, 20.7.2002., str. 1.).

2. Uzgajivači, proizvođači i osobe odgovorne za održavanje populacija dostavljaju zahtjev tijelu za certifikaciju sjemena radi uključivanja u registar. Ta prijava sadržava sljedeće elemente:

(a) njihov naziv, adresu i podatke za kontakt;

(b) oznaku predmetne populacije.

3. Registar sadržava sljedeće elemente:

(a) naziv, adresu i podatke za kontakt kako je utvrđeno u stavku 2. točki (a);

(b) oznaku populacije za proizvodnju ili održavanje navedenu u stavku 2. točki (b).

Članak 11.

Označivanje

Pakiranja ili spremnici sjemena nose oznaku koju na njih stavlja proizvođač. Ta oznaka uključuje podatke utvrđene Prilogom I.

Članak 12.

Kvantitativna ograničenja

1. Količina sjemena odobrene populacije svake vrste koja se stavlja na tržište za svaku državu članicu sudionicu godišnje ne prelazi 0,1 % sjemena iste vrste proizvedenog te godine u državi članici sudionici.

2. Svaki proizvođač prijavljuje tijelu za certifikaciju sjemena količinu svake populacije koju namjerava proizvesti za svaku godinu.

3. Država članica sudionica može zabraniti stavljanje na tržište sjemena populacije ako smatra da s obzirom na svrhu pokusa nije primjereno stavljati na tržište dodatne količine predmetnog sjemena populacije. O tome odmah obavješćuje predmetnog proizvođača ili proizvođače.

Članak 13.

Sljedivost

1. Svaka osoba koja stavlja na tržište sjeme populacija osigurava sljedivost tog sjemena.

2. Osoba koja stavlja na tržište sjeme populacija čuva podatke potrebne za identifikaciju osoba koje su joj dostavile i kojima je ona dostavila sjeme određene populacije.

3. Ti podaci dostupni su na zahtjev tijelu za certifikaciju sjemena.

Članak 14.

Službene kontrole

Tijela za certifikaciju sjemena država članica sudionica provode službenu kontrolu proizvodnje i stavljanja na tržište sjemena populacija. Službene kontrole uključuju najmanje:

(a) pregled na terenu, uzorkovanje i provjere populacija, kako je utvrđeno u točki 1. Priloga II;

(b) nadzor organizacije usporednih pokusa na terenu u tu svrhu, kako je utvrđeno u točki 2. Priloga II;

(c) proizvedene količine i količine stavljene na tržište;

(d) usklađenost proizvođača i svih osoba koje sjeme stavljaju na tržište u skladu s ovom Odlukom.

Kontrolu iz točke (d) provodi se najmanje jednom godišnje. U nju je uključen pregled objekata predmetnih osoba i polja upotrijebljenih u proizvodnji populacija.

Članak 15.

Održavanje populacija

1. Osoba odgovorna za održavanje populacije održava populaciju za trajanja ovog pokusa.

Održavanje je u skladu s prihvaćenom praksom za predmetnu vrstu.

2. Osoba odgovorna za održavanje populacije vodi evidenciju o održavanju populacija koja je odgovornom službenom tijelu na raspolaganju za pregled u svakom trenutku.

3. Odgovorno službeno tijelo provodi kontrole načina na koji se održava populacije i može s tim ciljem uzimati uzorke sjemena predmetnih populacija.

Članak 16.

Obveze obavješćivanja proizvođača

Proizvođači jednom godišnje obavješćuju tijela za certifikaciju sjemena o podacima utvrđenima u točkama (a), (b), (c), (f), (g), (h) i (i) Priloga III.

Članak 17.

Bilježenje podataka

Države članice sudionice bilježe podatke, kako je određeno u Prilogu III., u pogledu proizvodnje i stavljanja na tržište populacija. Na zahtjev pomažu jedne drugima u bilježenju tih podataka.

Članak 18.

Obveze izvješćivanja

1. Države članice sudionice za svaku godinu dostavljaju Komisiji i drugim državama članicama, do 31. ožujka sljedeće godine, godišnje izvješće u koje su uključeni sljedeći elementi:

- (a) podaci o vrstama i broju populacija odobrenih po vrsti, koje su proizvedene i stavljene na tržište u okviru pokusa; i
- (b) količine koje su proizvedene i stavljene na tržište po populacijama i vrstama te, gdje je primjenjivo, državu članicu kojoj je sjeme namijenjeno.

Država članica sudionica može odlučiti uključiti u izvješće i druge relevantne informacije.

2. Države članice sudionice dostavljaju Komisiji i drugim državama članicama do 31. ožujka 2018. izvješće u kojem se navode podaci iz Priloga III. Tim izvješćem obuhvaćena je procjena uvjeta pokusa i interesa za produživanje trajanja pokusa, ako je primjereno, uz upućivanje na svaku vrstu. U to izvješće mogu biti uključeni drugi podaci koje se smatra relevantnima s obzirom na svrhu pokusa.

3. Država članica koja prekine sudjelovanje prije 31. prosinca 2017. dostavlja svoje izvješće do 31. ožujka godine koja slijedi nakon prekida njezina sudjelovanja.

Članak 19.

Rok

Pokus započinje 1. ožujka 2014., a završava 31. prosinca 2018.

Članak 20.

Adresati

Ova je Odluka upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. ožujka 2014.

Za Komisiju
Tonio BORG
Član Komisije

PRILOG I.

PODACI KOJE TREBA NAVESTI NA OZNACI PREDVIĐENOJ ČLANKOM 11.

Oznaka na pakiranjima ili spremnicima koji sadržavaju sjeme uključuje sljedeće:

1. riječi „Privremeni pokus u skladu s pravilima i normama EU-a“;
 2. tijelo za certifikaciju sjemena te državu članicu ili njihove inicijale;
 3. naziv i adresu proizvođača odgovornog za stavljanje oznake ili njegovu registarsku oznaku;
 4. regiju proizvodnje;
 5. referentni broj serije;
 6. mjesec i godinu pečenja izražene kako slijedi: „zapečaćeno ...“ (mjesec i godina), ili mjesec i godina posljednjeg službenog uzorkovanja radi kontrole izražene kako slijedi: „uzorkovano ...“ (mjesec i godina);
 7. vrstu, naznačenu barem pod svojim botaničkim nazivom, koji može biti naveden u skraćenu obliku i bez imena autora, pisano latinicom;
 8. oznaku populacije;
 9. državu članicu proizvodnje, ako se razlikuje od one u točki 2.;
 10. deklariranu neto ili bruto masu ili deklarirani broj sjemena;
 11. ako je navedena masa i upotrijebljeni su granulirani pesticidi, tvari za peletizaciju ili drugi kruti aditivi, priroda aditiva, kao i približan omjer između mase čistog sjemena i ukupne mase;
 12. u slučaju kad je ponovno ispitana barem klijavost, na oznaci se navodi izjava o razini klijavosti. Takve se podatke može navesti na naljepnici pričvršćenoj na oznaku.
-

*PRILOG II.***UZORKOVANJE I PROVJERE IZ ČLANKA 14.**

Provodi se sljedeće uzorkovanje i ispitivanje:

1. Polja za proizvodnju pregledavaju službeni uzimatelji uzoraka te uzimaju uzorke sjemeni, nasumično svake godine, za barem 5 % svih serija sjemeni populacija i polja za proizvodnju u okviru pokusa.

Svako polje za proizvodnju službeno se provjerava barem dvaput tijekom privremenog pokusa.

Ti se uzorci upotrebljavaju za provjeru usklađenosti s člankom 5. u pogledu identiteta te s člankom 9. u pogledu kvalitete sjemeni.

2. Usporedni pokusi na terenu provode se na svakoj od odobrenih populacija koje se stavlja na tržište u okviru pokusa.

Pokuse na terenu provode nadležna tijela, istraživačke institucije ili uzgajivači ili proizvođači. U slučaju da ih provode uzgajivači i proizvođači, države članice nadziru pokuse.

*PRILOG III.***PODACI KOJE JE POTREBNO ZABILJEŽITI NAVEDENI U ČLANKU 17.**

Bilježe se sljedeći podaci:

- (a) naziv vrste i oznaka upotrijebljena za svaku odobrenu populaciju u okviru pokusa;
 - (b) vrsta populacija iz članka 2. točke (c);
 - (c) količine koje su proizvedene i stavljene na tržište po populaciji i vrsti te država članica kojoj je sjeme namijenjeno;
 - (d) načini na koje države članice odobravaju populacije te povezani troškovi za podnositelja zahtjeva;
 - (e) opis i rezultati testova provedenih u skladu s Prilogom II. točkom 1.;
 - (f) rezultati usporednih pokusa na terenu kako je navedeno u Prilogu II. točki 2.;
 - (g) veličina uzgajivača i proizvođača koji sudjeluju: mikropoduzeća, mala poduzeća, srednja poduzeća ili velika poduzeća;
 - (h) procjena populacija koju izvršavaju korisnici u pogledu značajki u skladu s člankom 7. stavkom 2. točkom (f).
-